

Предлагач: Група пратеници

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТРУЧНО
ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА, ПО СКРАТЕНА ПОСТАПКА

Скопје, март 2025 година

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
REPUBLIKA E MAQEDONISE SE VERIUT
СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА - Скопје
KUVENDI I REPUBLIKES SE MAQEDONISE SE VERIUT - Shkup

Примено: E pranuar:	27. 03. 2025		
Орг. Един. Njësia Org.	Број Numër	Прилог Shtojcë	Вредност Vlerë
08	1910/1		

ДО
ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИКА

Врз основа на член 71 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 139, 144 и 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, Ви поднесуваме Предлог на закон за изменување и дополнување на Законот за стручно образование и обука, по скратена постапка.

ПРАТЕНИЦИ:

Пратеници:

Милош Бајкович М

Јанела Хришћевска Ј

Љијана Штевска Ш

Велика С. Серафимовска С

Зоранка Јасенова Ј

Рацел Курман К

Бети Станковиќа Тржиќска Б.Т

Емилија Анѓелић Е.А

Латерона Јанковиќа Ј

Сергеј Појс П

В О В Е Д

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Во Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Северна Македонија“ број3/25), потребно е да се направат одредени законски интервенции во насока на подобрување на законот и неговата ефикасна примена.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за стручно образование и обука треба да се овозможи зголемен опфат на учениците во дуалното стручно образование, како и да се зголеми интересот на компаниите во кои се реализира дуалното образование за учениците.

Начелата врз кои се заснова овој закон се начелата врз кои се заснова и Законот за стручно образование и обука

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Предлогот на закон за изменување и дополнување на Законот за стручно образование и обука не предизвикува дополнителни финансиски последици врз Буџетот на Република Северна Македонија.

IV. ПРОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

Законот не предизвикува материјални обврски за други лица.

V. СКРАТЕНА ПОСТАПКА ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со оглед на тоа што не се работи за обемен и сложен закон, согласно член 175 од Деловникот на Собранието на Република Северна Македонија, се предлага овој закон да се донесе по скратена постапка.

ПРЕДЛОГ НА ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И
ОБУКА

Член 1

Во Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Северна Македонија“ број 3/25), во член 21 во ставот (1) зборовите: „ , во висина од најмалку 6% во втора година, 9% во трета година и 12% во четврта година од просечната нето-плата исплатена по работник во Републиката во претходната година“ се бришат.

Ставот (2) се брише.

Ставот (3) станува став (2).

Ставот (4) се брише.

Член 2

Во член 39 ставот (3) се менува и гласи:

„Министерот, во рок од три дена од денот на престанокот на мандатот на директорот, односно од денот на разрешувањето на директорот, именува вршител на должноста на директор од редот на наставниците и стручните соработници во регионалниот центар, кој треба да ги исполнува условите за директор од членот 38 став (2) од овој закон.“

По ставот (3) се додаваат два нови ставови (4) и (5), кои гласат:

„(4) По исклучок од ставот (3) на овој член, доколку никој од наставниците и стручните соработници во регионалниот центар не поседува уверение за положен испит за директор на средно училиште и/или нема потврда за положен испит по еден од четирите јазици (англиски, француски, германски и италијански), не постара од пет години, може да се именува и наставник, односно стручен соработник од редот на вработените во регионалниот центар, како вршител на должноста на директор.

(5) Вршителот на должноста на директор ги врши работите до именување на нов директор, но не подолго од шест месеци од денот на неговото именување.“

Член 3

Во член 72 став (2) во точката 4) зборовите: „да биде вработен најмалку пет години во орган на државната управа од областа на образованието“ се заменуваат со зборовите: „да е вработен најмалку пет години во орган на државната управа од областа на образованието или да е вработен најмалку пет години во јавна установа за стручно образование“.

Член 4

Во член 88 во ставот (4) зборовите: „ , до истекот на времето за кое се избрани“ се бришат.

Во став (6) зборовите: „ , до истекот на времето за кое се избрани“ се бришат.

Член 5

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН

Со членот 1 се врши изменување на членот 21 од Законот за стручно образование и обука со цел да се овозможи зголемен опфат на учениците во дуалното стручно образование, како и да се зголеми интересот на компаниите во кои се реализира дуалното образование за учениците.

Со членот 2 во член 39 се доуредува постапката за именување на вршител на должноста на директор во случаите на престанокот на мандатот на директор, односно разрешување на директорот на регионален центар и се именува вршител на должноста на директор од редот на наставниците и стручните соработници во регионалниот центар, кој треба да ги исполнува условите за директор согласно Законот за стручно образование и обука.

Со членот 3 во членот 72 став (2) во точката 4) се допрецизираат условите за избор на директор на Центарот за развој на стручното образование.

Со членот 4 во членот 88 во ставот (4) и ставот (6) се врши исправка во насока дека веќе е уредено дека постојниот директор и заменик на директор на Центарот за стручно образование и обука, како и управниот одбор ќе продолжат да ги вршат работите до изборот на нов директор и заменик на директор.

Со член 5 од овој закон се уредува денот на влегување во сила на законот.

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Решенијата содржани во одредбите се меѓусебно поврзани и прават една правна целина.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИТЕ РЕШЕНИЈА

Со предложените измени и дополнувања на Законот за стручно образование и обука треба да се овозможи зголемен опфат на учениците во дуалното стручно образование, како и да се зголеми интересот на компаниите во кои се реализира дуалното образование за учениците

ТЕКСТ НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ ЗА ЗА СТРУЧНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУКА, КОИ СЕ ШТО СЕ ИЗМЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Посебни обврски за исплата на надомест на ученикот при дуално образование

Член 21

(1) Работодавачот во дуалното образование има обврска во договорот од членот 23 став (1) од овој закон, да утврди месечен надомест во корист на ученикот, во висина од најмалку 6% во втора година, 9% во трета година и 12% во четврта година од просечната нето-плата исплатена по работник во Републиката во претходната година.

(2) Надоместокот за ученикот од ставот (1) на овој член, се исплаќа пропорционално на времето поминато на практично образование.

(3) Надоместокот за практичното образование на ученикот, работодавачот е должен да го исплати најдоцна до 15 во тековниот месец за претходниот месец.

(4) По исклучок од ставовите (1), (2) и (3) на овој член, работодавачот во дуалното образование доколку остварува годишен приход до шест милиони денари, може да исплати и помал месечен надомест во корист на ученикот од ставот (1) на овој член, за што доставува писмена изјава до установата за стручно образование и обука.

Престанок на мандатот на директорот

Член 39

(1) На директорот на регионалниот центар му престанува мандатот:

1) на лично барање;

2) ако трајно ја загуби способноста за вршење на должноста директор или

3) ако ги исполни условите за старосна пензија.

(2) Директорот на регионалниот центар може да биде разрешен од страна на Управниот одбор и пред истекот на мандатот, и тоа во следните случаи:

1) во случај на направена повреда при извршување на закони, други прописи и општи акти, утврдена од страна на Државниот просветен инспекторат;

2) ако не ја остварува програмата за работа и не се реализираат плановите и програмите за воспитно-образовна работа;

3) ако по негова вина е нанесена штета на учениците, односно на нивните родители или старатели и на општествената заедница;

4) ако дозволи исплаќање на средства кои не се утврдени во годишниот финансиски план на училиштето;

5) ако дозволи организирање на дејности и активности што се во спротивност со плановите и програмите или

6) му е изречена забрана за вршење на професија, дејност или должност, или со правосилна судска пресуда му е изречена казна затвор во траење подолго од шест месеци.

(3) Со одлуката за разрешување, односно престанокот на мандатот на директорот, Управниот одбор именува вршител на должност директор со согласност од министерот, од редот на наставниците и стручни соработници со мандат до избор на нов директор, но не подолго од шест месеци.

Директор на Центарот
Член 72

(1) Со Центарот раководи директор.

(2) За директор на Центарот може да биде избрано лице кое ги исполнува следните услови:

1) е државјанин на Република Северна Македонија и активно го користи македонскиот јазик и неговото кирилско писмо;

2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

3) има стекнато најмалку VI A ниво од МРК, најмалку 240 кредити според ЕКТС или завршен VII/1 степен;

4) да е наставник со најмалку пет години работно искуство во стручно образование и обука или да биде вработен најмалку пет години во орган на државната управа од областа на образованието;

5) да има потврда или сертификат за положен испит за познавање на еден од четирите најчесто користени јазици на Европската Унија (англиски, француски, германски и италијански) на ниво Б2 од Европската референтна рамка за јазици, издадени од установа или институција во државата или од странство регистрирана како давател на оваа услуга, не постари од пет години, освен за наставниците по предметот англиски јазик, француски јазик, германски јазик и италијански јазик;

6) да поседува сертификат за познавање на компјутерски програми работење и за канцелариско

7) да има изготвено план и програма за работа и развој на Центарот за период од четири години.

(3) Мандатот на директорот на Центарот трае четири години, со право на уште еден последователен избор.

(4) На лицето кое е избрано за директор на Центарот му мирува работниот однос за време на вршење на функцијата директор на Центарот и има право во рок од пет дена по престанувањето на функцијата што ја вршел, да се врати на работа во установата или институцијата каде работел пред да биде избран за директор, на работно место најмалку на исто ниво со нивото на кое било пред да биде избран за директор.

Член 88

(1) Со денот на влегувањето во сила на овој закон, Центарот за стручно образование и обука продолжува да работи како Центар за развој на стручното образование, согласно овој закон.

(2) Во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, Центарот за стручно образование и обука ќе ја усогласи својата работа и општите акти со овој закон.

(3) Во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе се избераат директор и заменик на директор на Центарот за развој на стручното образование, согласно овој закон.

(4) Постојниот директор и заменик на директор на Центарот за стручно образование и обука ќе продолжат да ги вршат работите до изборот на нов директор и заменик на директор, согласно овој закон, до истекот на времето за кое се избрани.

(5) Во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе се избере претседател и ќе се именуваат членови на управниот одбор на Центарот за развој на стручно образование, согласно овој закон.

(6) Постојниот претседател и членови на управниот одбор на Центарот за стручно образование и обука ќе продолжат да ги вршат работите до изборот на нов претседател и членови на управниот одбор, согласно со овој закон, до истекот на времето за кое се избрани.

(7) Во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, вработените, средствата, имотот, опремата, инвентарот и документацијата од Центарот за стручно образование и обука, се преземаат од Центарот за развој на стручно образование.